

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 030965 14 Рев
Датум, 14.5.2014. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Д. П. из Б. Л., Ул. ... бр. ..., против тужене НЛБ. Р.Б. а.д. Б. Л., Ул. ... бр. ..., коју заступају Р. Т. и Н. М., адвокати из Б. Л., Ул. ... бр. ..., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 030965 12 Гж од 7.6.2013. године, на сједници одржаној 14.5.2014. године донио

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 030965 07 П од 18.9.2012. године одбијен је захтјев тужитељице за исплату накнада по основу радног односа у укупном износу од 56.963,92 КМ назначених у изреци првостепене пресуде и за уплату пореза и доприноса у износу од 39.627,00 КМ и тужитељица је обавезана да туженој накнади трошкове поступка у износу од 3.628,80 КМ са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, а одбијен је захтјев тужене за накнаду трошкова поступка, преко досуђеног износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 030965 12 Гж од 7.6.2013. године жалба тужитељице је дјелимично усвојена и одлука о трошковима поступка преиначена тако, да је тужитељица обавезана да туженој накнади трошкове поступка у износу од 3.077,00 КМ, а у осталом дијелу је жалба одбијена и првостепена пресуда у одбијајућем дијелу одлуке о главној ствари и досуђујућем дијелу одлуке о трошковима поступка, потврђена. Жалба тужене је одбијена и та пресуда у одбијајућем дијелу одлуке о трошковима поступка, потврђена.

Тужитељица ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи тако да се њена жалба усвоји, првостепена пресуда преиначи и усвоји тужбени захтјев.

Тужена у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице за исплату отпремнине и накнада из радног односа у укупном износу од 56.963,92 КМ и за уплату пореза и доприноса у износу од 39.627,00 КМ.

Првостепени суд је наконведеног поступка утврдио да су дана 23.8.2004. године тужитељица и Р. Б. за ... а.д. Б. Л. закључиле уговор о раду којим је тужитељица засновала радни однос на неодређено вријеме за радно мјесто директора сектора за управљање ризицима. Р. Б. за ... се припојила НЛБ Б. а.д. Б. Л. 31.3.2006. године а тужитељица је учествовала, као члан једне од радних група, у изради елабората о економској оправданости те статусне промјене. Тужитељица се 23.3.2006. године обратила туженој захтјевом за пензионисање „у складу са законским прописима и актима банке“, након чега су дана 5.4.2006. године закључили споразум којим су уговорили међусобна права и обавезе по основу престанка радног односа тужитељици са даном 10.4.2006. године. Фонд ПИО РС, Филијала Б. Л. је рјешењем од 12.4.2006. године тужитељици признао својство осигураника у добровољном осигурању а по захтјеву од 13.6.2006. године одобрио јој је докуп „недостајућег“ стажа од двије године са којим испуњава услове за старосну пензију. Тужена је 29.9.2006. године исплатила тужитељици износ од 16.822,97 КМ који је она уплатила за докуп стажа по рјешењу Фонда ПИО број 1029165900. Привременим рјешењем Фонда ПИО од 20.7.2006. године тужитељици је признато право на старосну пензију почев од 13.7.2006. године. Тужена је, у извршењу обавезе из наведеног споразума исплатила тужитељици отпремнину у износу од 20.000,00 КМ (9.900,00 КМ на име отпремнине због одласка у пензију и 10.100,00 КМ на име отпремнине коју је тужена исплаћивала свим радницима „са 2,5 до 3 године до стицања права на старосну пензију“ и уплатила износ од 1.010,00 КМ на име пореза на плате тужитељице и износ од 4.242,00 КМ на име доприноса. Тужитељици је 1.11.2006. године престала исплата пензија јер је тога дана засновала радни однос у К. Б., Б. Л. на радном мјесту директора сектора рачуноводства и извјештавања. Финансијски вјештак М. З. је обрачунао висину накнаде за неискориштени годишњи одмор за 2005. и 2006. годину и регрес за 2006. годину и висину „посебне отпремнине“ из уговора о раду од 23.8.2004. године те накнаде за прековремени рад за период од 18.9.2005. до 24.1.2006. године на изради елабората о економској оправданости спајања наведене двије банке, у износима назначеним у изреци првостепене пресуде и изјаснио се у погледу преосталог потраживања тужитељице.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да су се парничне странке споразумом од 5.4.2006. године споразумјеле о обиму права тужитељице и начину измирења међусобних права обавеза и дужности, поводом споразумног престанка радног односа тужитељици код тужене; да тужитељици престане радни однос код тужене дана 10.4.2006. године и да је тужена испунила обавезе преузете споразумом и да слиједом тога ранији уговор о раду од 23.8.2004. године који је тужитељица закључила са Р. Б. за ... није „примјењив ни за тужену обавезујући“; да тужена споразумом није преузела обавезу плаћања „посебне отпремнине“ из уговора о раду од од 23.8.2004. године и осталих накнада које су предмет овог спора а да нема основа за исплату разлике на име мање исплаћене законске отпремнине коју је тужена правилно обрачунала и исплатила у износу од 9.900,00 КМ ни за рефундацију доприноса плаћених на име добровољног осигурања и за рефундацију камата за негативно стање. Из ових разлога а на основу члана 105. и 121. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број

38/00 до 20/07, даље: ЗР - пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број 55/07), у вези са чланом 7. и 123. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП) одбио је тужбени захтјев, као у изреци првостепене пресуде.

Другостепени суд је, прихватајући чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда у погледу одлуке о главном потраживању жалбе странака одбио и првостепену пресуду у том дијелу потврдио, док је дјелимичним усвајањем жалбе тужитељице одлуку о трошковима поступка преиначио, као у изреци побијане пресуде.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Према одредби члана 112. тачка 2. ЗР радни однос радника престаје споразумом послодавца и радника. Радник и послодавац се могу на исти начин споразумијети и у погледу других, међусобних права и обавеза. Наступањем уговорених услова, остварен је основ за престанак радног односа раднику јер су се послодавац и радник потписивањем споразума, сагласили са тако уговореном одредбом и са таквим начином престанка радног односа.

Споразумом о престанку радног односа од 5.4.2006. године тужитељица и тужена су уговорили међусобна права и обавезе поводом њеног захтјева за престанак радног односа код тужене. Потписивању тог споразума претходила је понуда Р. Б. за ... од 31.3.2006. године за закључење споразума о престанку радног односа коју понуду тужитељица није прихватила. Будући да је након те понуде закључила споразум са туженом дана 5.4.2006. године, ова околност упућује на закључак да је тај споразум, резултат воља уговорних страна. Уосталом, тужитељица захтјевом у овој парници и не тражи да се утврди да споразум није правно ваљан. Имајући у виду садржај споразума, по оцјени овога суда, исти није супротан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима, па се наводи ревизије да је члан 8. споразума „ништав по сили закона“, не могу прихватити основаним.

Како су парничне странке споразумом (који представља законом прописани основ за престанак радног односа) уредиле међусобна права и обавезе, тужитељица се не може са успјехом позивати на уговор о раду од 23.8.2004. године којег је закључила приликом заснивања радног односа са Р. Б. за ..., јер касније закључени споразум са туженом (од 5.4.2006. године), дерогира раније закључени уговор о раду (од 23.8.2004. године). Стога, супротно наводима ревизије, тужитељица нема основа да предметно потраживање црпи из уговора о раду од 23.8.2004. године. Овакав закључак произлази и из изјава парничних странака садржаних у члану 8. споразума: „да ће спровођењем овог споразума од стране послодавца (тужене) у цјелости бити измирене међусобне обавезе из радног односа и да у том смислу, потписивањем тог документа, тужитељица потврђује да су задовољени сви њени захтјеви и права које има према послодавцу из радног односа“. Слиједом наведеног, без значаја су наводи ревизије којим се изражава неслагање тужитељице са схватањем другостепеног суда, да њена изјава садржана у члану 8. споразума представља изјаву о одрицању од свих других потраживања у односу на тужену (члан 295. у вези са чланом 344. став 1. ЗОО). Стим у вези, приговор ревизије да другостепени суд то није могао утврдити без отварања расправе те да је тиме починио повреду

одредбе члана 217. ЗПП, није основан, јер је тај суд на основу чињеничног утврђења првостепеног суда, изразио правно схватање у погледу карактера изјаве тужитељице садржане у споразуму.

Према томе, како се тужена поменутиим споразумом није обавезала на плаћање „посебне отпремнине“ (обрачунате од стране вјештака у износу од 42.816,86 КМ), коју је уговорила уговором о раду од 23.8.2004. године закљученим са тадашњим послодавцем - за случај престанка радног односа тужитељице „због посебних разлога“ утврђених у тачки 3.3. и подтачки 3.3.2 наведеног уговора, по којем основу јој није престао радни однос нити јој је радни однос престао код послодавца са којим је тај уговор закључила (радни однос јој је престао код тужене и по сасвим другом правном основу), нижестепени судови су правилно примијенили материјално право, када су захтјев за испату ове отпремнине одбили као неоснован.

Будући да се тужена поменутиим споразумом није обавезала ни на плаћање накнаде за неискориштени годишњи одмор за 2005. годину (у износу од 3.371,74 КМ) и за 2006. годину (у износу од 4.195,56 КМ и регрес у износу од 500,00 КМ); да накнада за прековремени рад за израду елабората о оправданости спајања банака (коју тужитељица тражи у износу од 4.644,15 КМ), према исказима свједока Б. В., С. Д., Љ. П., Д. Г. и Н. К.а, а ни према исказу тужитељице, саслушане као парничне странке (и под претпоставком да је на изради елабората радила послџе истека радног времена, што није доказала), није договорена са туженом; да је износ од 710,85 КМ, који се тражи на име разлике отпремнине, резултат повећања плате за период релевантан за обрачун отпремнине, за што нема упориште у Закону о раду, колективном уговору ни у споразуму, правилно су нижестепени судови судили када су тужбени захтјев за исплату ових накнада одбили, јер исти нема основа у изведеним доказима ни у материјалном праву.

Правилан је закључак нижестепених суда да је у износу од 16.822,97 КМ, који је тужена платила тужитељици на име докупа стажа, садржан и износ од 337,98 КМ који се тражи на име рефундације доприноса за добровољно осигурање. Овакав закључак прозлази из одлуке тужене о одобрењу средстава за докуп стажа (у износу од 16.822,97 КМ) у којој се тужена позива на рјешење Фонда ПИО о утврђењу својства тужитељице у добровољном осигурању од 12.4.2006. године - позивом на који број рјешења је тужитељица уплатила спорни износ (чију рефундацију тражи). Тужитељица није доказала супротно, јер осим тврдње да јој овај износ није рефундиран, није понудила друге доказе.

У погледу потраживања износа од 82,90 КМ на име трошкова плаћених Фонду здравственог осигурања и износа од 304,88 КМ на име камате за негативно стање због кашњења у исплати отпремнине другостепени суд је за своју одлуку у овом дијелу дао јасне и довољне разлоге, које у свему прихвата и овај суд.

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, без значаја су ревизиони наводи да нижестепени судови нису оцијенили е-маил поруке тужитељице упућене радницима тужене у вези активности на изради елабората о оправданости спајања банака, на којима се заснива дио захтјева за плаћање накнаде за прековремени рад (који, узгред речено нису ни основани, јер су

судови и те доказе оцијенили и у погледу њихове доказне снаге у вези са осталим изведеним доказима, дали ваљане разлоге).

Повреде одредаба чланова 184., 185. и 186. ЗПП које се односе на законом прописани рок израде и начин достављања првостепене пресуде, које је, супротно наводима ревизије, оцијенио другостепени суд јер је тужитељица на исте повреде указивала и у жалби, и по оцјени овога суда, нису од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде (члан 209. ЗПП).

Супротно ревизионим приговорима, другостепени суд је оцијенио жалбени приговор који тужитељица понавља и у ревизији, да су судови починили повреде одредаба члана 164. и 167. ЗПП и да су погрешно цијенили околност да се законски заступник тужене није одазвао позиву суда ради саслушања у својству парничне странке, те правилно закључио да је првостепени суд приликом саслушања парничних странака на главној расправи, поступио у складу са тим одредбама.

Нижестепени судови су оцијенили доказе које су парничне странке извеле пред првостепеним судом на начин прописан одредбом члана 8. ЗПП а другостепени суд је оцијенио наводе жалбе који су од одлучног значаја и за своје одлуке су дали ваљане разлоге у погледу одлучних чињеница (члан 191. став 4. ЗПП), те су на утврђено чињенично стање правилно примијенили материјално право, па наводи ревизије да су судови починили повреде ових одредаба парничног поступка, нису основани.

Побијана пресуда садржи довољне разлоге у погледу захтјева тужитељице (постављеног тек у жалби) за изузеће поступајућег судије Далибора Кордића које, као правилне прихвата и овај суд.

Према изложеном, побијана пресуда не садржи недостатке на које се указује у ревизији а ни оне на које овај суд у смислу одредби члана 241. у вези са чланом 456а. ЗПП пази по службеној дужности. Зато је ревизија тужитељице одбијена као неоснована примјеном одредби члана 248. ЗПП.

Одбијен је захтјев тужене за накнаду трошкова на име сатава одговора на ревизију у износу од 438,75 КМ јер се у одговору на ревизију понављају наводи које је тужена истицала током поступка па ова радња није била нужна за вођење ове парнице (члан 378. став 1. ЗПП).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић